

• Жауаптар

Су айналымы

Негізгі

- Судың ең үлкен табиғи қоры не?

A – мұхиттар

B – Арктикалық мұз қалқандары мен мұздықтар

C – теңіздер

- Күн сәулесі мұхиттың бетін жылытқанда, сұйық су газға айналады. Бұл процесс қалай аталады?

A – эвапотранспирация

B – конденсация

C – булану

- Жерасты сулары ең ақырында атмосфераға қайта енеді. Төмендегілердің қайсысы арқылы жерасты сулары атмосфераға қайта оралмайды?

A – эвапотранспирация

B – жауын тосқауылы

C – булану

- Жерасты сулары деген не?

A – үйлер мен муниципалдық ғимараттардың астындағы камераларда сақталатын су

B – жер бетіндегі өсімдіктердің бойында сақталатын су

C – жер астындағы өткізгіш жыныстарда сақталатын су

- Төмендегілердің қайсысы су айналымының қоры емес?

A – жауын-шашын

B – жерасты сулары

C – көл

Тереңдетілген

- Су айналымы – жабық жүйе. Неліктен?

A – кез-келген жүйе секілді оның жүйеге енетін, шығатын заттары және процестері бар

B – мұнда сырттан келетін, не сыртқа шығатын ешнәрсе жоқ, сол себепті жүйе тұрақты болады

C – себебі адам оған әсер ете алмайды және бұл осылай жалғаса береді

- Төмендегілердің қайсысы су айналымындағы қорға жатпайды?

A – өсімдіктер мен жануарлар

B – көлдер мен өзендер

C – жерасты суларының ағыны

- Төмен температураның су айналымына қандай әсері бар?

A – ол бүкіл процесті тоқтатады

B – су қатып, мұз күйінде сақталады

C – булану арқылы көп су жоғалады

- Жоғары температураның су айналымына қандай әсері бар?

A – булану мен транспирация артады

B – жерасты суларының ағыны мен булану артады

C – жерасты суларының ағыны мен транспирация артады

- Жерасты сулары деген не?

A – үйлер мен муниципалдық ғимараттардың астындағы камераларда сақталатын су

B – жер бетіндегі өсімдіктердің бойында сақталатын су

C – Жер астындағы өткізгіш жыныстарда сақталатын су

Ауа райының түрлері: Жаңбыр

Негізгі

• Бұлт деген не?

А – жаңбыр массасының будағы

В – су буларының будағы

С – мұз кристалдары мен жылу ағындарының будағы

• Су молекулалары атмосферада ненің бетіне тартылады?

А – тозаңдар мен тозаңшалардың

В – жанартау күлі бөлшектерінің

С – оттегі бөлшектерінің

• Бір жаңбыр тамшысы пайда болу үшін қанша су буының тамшылары қажет?

А – 1 миллион

В – 1000

С – 100

• Жауынның қандай үш түрі бар?

А – конвекционды, рельефті және термальды

В – конденсация, фронтальды және рельефті

С – конвекционды, фронтальды және рельефті

Тереңдетілген

• Келесі тұжырымдардың қайсысы бұлттардың түзілуі туралы емес?

А – жылы ауа жоғары көтеріліп, су булары суып, конденсацияланады да, су тамшылары қалыптасады

В – жылы ауа жоғары көтеріліп, ауа бөлшектері суып, конденсацияланады да, су тамшылары қалыптасады

С – суық ауа жоғары көтеріліп, су булары суып, конденсацияланады да, су тамшылары қалыптасады

• Ыстық экваторлық климатқа қандай жауын түрі тән?

А – конвекционды жауын, себебі Күн сәулесі Жер бетін және оның үстіндегі ауаны қыздырады да, ауаны жоғары көтереді, ол кейін суып, су булары конденсацияланады

В – конвекционды жауын, себебі Күн экватор маңындағы көлдер мен теңіздерді қыздырады, буланған су жаңбыр бұлттарын түзеді

С – рельефті жаңбыр, себебі бұл ендікке биік рельеф тән

• Фронтальды жауын дегеніміз не?

А – жылы және суық ауа массалары кездесіп, жылы ауа жоғары көтеріледі де, суиды

В – ауа райылық фронт мұхиттар бойымен қозғалып, ылғалды бойына тартып, құрлыққа жеткенде өзіне жинайды

С – жылы ауаның екі массасы кездесіп, химиялық реакциялар арқылы жаңбыр тудырады

Ауа райының түрлері: Жаңбыр

Негізгі

- Келесі тұжырымдардың қайсысы фронтальды жауын туралы емес?

А – жылы ауа мен суық ауа массалары кездеседі

В – суық ауа төменгі бөліктегі жылы ауамен кездесіп, суық ауа жоғары қарай көтеріледі

С – суық ауа жылы ауаны жоғары көтереді

Тереңдетілген

- Рельефті жауын қандай аймақтарда басым болады?

А – жоғары биіктікті ендіктерде

В – жағалық аймақтарда

С – төмен орналасқан аудандарда

- Рельефті жауын дегеніміз не?

А – теңізден шыққан ауа массалары биік таулы жерден жоғары көтерілгенде жауатын жаңбыр

В – ауа массаларының теңіз арқылы қозғалғаннан кейін ылғалы ауыр болғандықтан, жаңбыр түрінде түсуі

С – таулы аудандағы өзен аңғары бойымен ауа массасы қозғалған кезде түсетін жаңбыр